завдань та співпраці з виробничими підприємствами сприяє поглибленню професійної компетентності студентів та їх адаптації до вимог ринку праці. Особлива увага приділяється міждисциплінарним зв'язкам матеріалознавства з дизайном та технологією, що забезпечує цілісний підхід до підготовки фахівців. Впровадження компетентнісного підходу також сприяє формуванню екологічної свідомості майбутніх дизайнерів та технологів, що відповідає актуальним тенденціям сталого розвитку у модній індустрії. Це дозволяє майбутнім фахівцям приймати рішення з урахуванням екологічних, технологічних та естетичних аспектів виробництва.

Таким чином, компетентнісний підхід у викладанні матеріалознавства є ефективним інструментом підвищення якості професійної підготовки студентів, формування їх конкурентоздатності та готовності до професійної діяльності у сучасній індустрії моди.

Література

1.https://npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/dicer/D_26.053.19/Nikolaichyk.pdf
2. Патлашенко О.А. Матеріалознавство швейного виробництва: Навч. пос. – Київ: Арістей, 2003. – 288 с.

УДК 7.5:378.147

МАРИНА КІСІЛЬ
Харківська гуманітарно-педагогічна академія, м. Харків, Україна

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ТЕХНІКИ У ВИВЧЕННІ ФОРМОУТВОРЕННЯ: ВПЛИВ НА РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ

Мета. *Дослідити можливості використання експериментальних технік у вивченні формоутворення як засобу розвитку креативного мислення. Прикладом для аналізу було обрано дизайн одягу.*

Ключові слова: *формоутворення, креативність, дизайн одягу, експеримент, макетування, бріколаж, трансформація.*

Постановка завдання. Основу сучасного дизайну становлять концепції, які здатні впливати на споживача на різних рівнях взаємодії, транслюючи ідеї, потреби та способи взаємодії з продуктом. Цей процес зараз обумовлений високим рівнем креативності, яка стала рушійною силою останніх трендів в дизайні, не дивлячись на одночасну популярність принципів сталої моди. Разом з тим креативність проявляється не тільки у вигляді концепції, але й у самій

логіці утворення форми. Креативне експериментування з формою або формоутворенням дозволяє продукувати такі концепції, які будуть нести новаторство, оригінальність та відповідність новим формам взаємодії. Розгляд експериментальних технік у вивченні формоутворення дозволить розглянути основний вектор розвитку сучасного креативного мислення у дизайнерів, зокрема, одягу.

Методи досліджень. Для виконання поставленого завдання використано аналіз та узагальнення наукових джерел щодо проблем креативного мислення та експериментальних практик в дизайні, також автором було проведено порівняльний аналіз, що базувався на зіставленні традиційного та експериментальних методів навчання формоутворенню в дизайні [2]. Також було застосовано метод творчої апробації під час виконання студентами проєктів з використанням експериментальних технік, де дозволило зібрати матеріал для постановки подальшого педагогічного експерименту.

Результати досліджень. Для розвитку та активації креативного мислення майбутніх дизайнерів найчастіше застосовують різні експериментальні техніки, які полягають у сукупності творчих прийомів, методів та способів роботи, які спрямовуються на пошук нових форм, фактур, конструктивних рішень, способів функціонування та взаємодії зі споживачем шляхом практичного експерименту з матеріалом, об'ємом та простором. Тобто це всі не стереотипні прийоми, які можна протиставити загально відомим або тим, що найчастіше застосовуються в практиці. В експериментальних техніках головним виступає процес дослідження, під час якого може виникнути рішення, яке найбільше відповідає поставленому виклику. Також в цьому процесі допускається випадковість, помилка або трансформація як частино творчого результату, а підсумкове рішення може бути свідомим естетичним вибором на певному етапі дослідження.

Серед досліджених експериментальних технік, здатних вплинути на креативне мислення, було виділено наступні підходи: *практичні студії*, де в процесі опанування нових спеціалізованих технік, таких як вільне драпірування, спіральна форма, zero waste тощо формуються нові навички в роботі з формою; *використання нестандартних матеріалів*, наприклад, паперу, пластику, нетканих матеріалів або залишків тканини або ж застосування техніки бріколаж (використання випадкових матеріалів та предметів для створення нової форми); використання *принципу «від руки до форми»* або інакшими словами створення форми без використання лекал, орієнтуючись на інтуїцію та відчуття форми в просторі; використання *обмеження як каталізатора креативності*, зокрема обмеження можуть стосуватися часу виконання завдання, площі або розміру тканини чи кількості членувань.

Якщо транслювати ці підходи на дизайн одягу, то до найбільш експериментальних технік, які здатні вплинути на креативне мислення та допомогти генерувати новаторські рішення належать: *макетування одягу* як інструмент не лише класичного пошуку форми, але й як інструмент спонтанного формоутворення; *техніка zero waste* чудово включається в концепцію сталої моди і справді здатна допомогти генерувати рішення, які не лише зменшують кількість промислових відходів, але й впливає на моральних знос, завдяки можливостях переробки та оновлення продуктів дизайну; *бріколаж* як створення чогось нового на основі вже створеного, тобто використання вже готових елементів або деталей, які прямо не пов'язані з продуктом, що створюється; *деформація, трансформація або фрагментація* як частина деконструктивних методів формоутворення, але здатних змінити функціональні характеристики продукту та простимулювати нову форму взаємодії; також сюди можна додати роботу з модульними системами та техніками 3D моделювання.

Застосування цих технік сприяє розвитку візуальної уяви та просторового мислення, також важливо, що в процесі роботи у студента формується гнучкість мислення і він вчиться не лише бачити багато варіантів рішень, але вчиться робити вибір на користь одного вирішення. Також робота з різними матеріалами, формою та функцією здатна покращити асоціативне сприйняття, а також більш чутливо працювати з матеріалами, враховуючи їх природні властивості та ті, яких вони можуть набути в процесі обробки [1].

Висновок. Процес формоутворення в дизайні є тим, що найбільше впливає на кінцевий продукт і це обумовлює постійний пошук нових та креативних рішень, здатних якісно вплинути на кінцевий результат. Це сприяє тому, що акцент на розвиток креативного мислення у студентів здатний суттєво покращити процес пошуку нових форм. Таким чином, експериментальні техніки у вивченні формоутворення можна розглядати не лише як педагогічний інструмент, а й як засіб творчого самовираження, що поєднує дослідницький підхід і художню свободу. Це достатньо перспективний напрямок дослідження і подальші наукові розвідки можуть бути спрямовані на більш глибоке дослідження взаємозв'язків експериментальних технік та креативного мислення в процесі вивчення формоутворення.

Література

1. Ґріффітс К. Посібник із креативного мислення / К. Ґріффштс, М. Кості/ пер. з анг. У. Курганової. Харків: Вид-во «Ранок»: Фабула, 2022. 288 с.
2. Іттен Й. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах / Йоганнес Іттен. Пер. з нім. С. Святенко. Київ: ArtHuss, 2021. 136 с.